

Propostes de la defensora al nou Reglament d'habitatges d'emergència social

LA SÍNDICA INSTA A NODRIR EL FONS DE LLOGUER SOCIAL AMB EL NOMBRE SUFICIENT D'HABITATGES PER ATENDRE LES SITUACIONS D'EMERGÈNCIA RESIDENCIAL A BCN

El nou text hauria d'establir l'empara a persones en situació de vulnerabilitat extraordinària i excepcional, com és la de no tenir ingressos econòmics

Vilà considera que a Barcelona hi ha una insuficient oferta residencial pública per pal·liar la pèrdua de l'habitatge habitual; entre 2009 i 2013, s'han atorgat a la capital catalana només 743 habitatges d'emergència social

La proposta de Reglament és massa restrictiva i no s'ajusta a les situacions de persones o famílies que tenen una necessitat d'habitatge per una emergència sobrevinguda

La síndica de greuges de Barcelona, Maria Assumpció Vilà, insta a l'Ajuntament a nodrir suficientment el fons de lloguer social amb tots els habitatges disponibles per donar resposta a la situació excepcional de necessitat de pisos socials que hi ha a la ciutat, és a dir atendre totes les situacions d'emergència residencial que es detectin. Vilà ha inclòs aquesta recomanació en un informe que ha elaborat amb l'objectiu de fer diferents propostes de millora al nou Reglament d'habitatges d'emergència social.

Vilà considera que l'oferta residencial pública per pal·liar la pèrdua de l'habitatge habitual a Barcelona és molt insuficient. Entre 2009 i 2013, s'han atorgat a la capital catalana només 743 habitatges d'emergència social. En concret, el 2009, es van adjudicar 75 pisos; el 2010, 140; el 2011, 138; el 2012, 177, i el 2013, 213. Tot i l'augment important d'assignacions de l'any passat respecte al 2009, a la síndica li sorprèn que el nombre d'adjudicacions sigui tant baix donat l'elevat nombre de desnonaments que hi hagut a la ciutat els anys 2012 i 2013.

La regulació vigent deixa sense opcions un col·lectiu important de persones que no s'ajusten als criteris establerts (per exemple, persones amb una discapacitat física sobtevinguda, persones que viuen en habitatges en molt mal estat o famílies amb una pèrdua d'ingressos sobtada), i la nova proposta de Reglament és encara massa restrictiva i no s'ajusta a les diferents situacions de persones o famílies que tenen una necessitat d'habitatge per una situació d'emergència sobtevinguda

La síndica opina que en la nova regulació hauria d'establir-se, amb garantia de dret subjectiu, l'empara d'aquestes situacions a totes les persones en situació de vulnerabilitat extraordinària i excepcional, com és la de no tenir ingressos econòmics, i en aquesta línia ha proposat eliminar del redactat l'exigència d'haver de disposar d'ingressos econòmics mensuals mínims equivalents a 0,376 l'indicador de renda de suficiència de Catalunya (0,4 vegades l'import de l'IPREM), al voltant dels 4.000 euros l'any.

Contracte social: obligacions no massa pertinents

D'altra banda, a Vilà li sembla adequat la signatura d'un contracte social entre l'administració i l'arrendatari com es proposa, però considera que algunes de les obligacions per tenir dret a gaudir de l'ajut econòmic per pagar el pis d'emergència no semblen massa pertinents. Així, la síndica no creu que l'accés a un habitatge d'emergència social requereixi necessàriament de cap seguiment social ni educatiu. La necessitat d'un habitatge d'emergència és, bàsicament, deguda a problemes econòmics i, per tant, no hi ha necessàriament un problema socio-educatiu.

La defensora sosté que també s'haurien de treure del redactat les exigències que prejutgen un comportament incívic com el de no causar cap pertorbació en la normal convivència de l'immoble en el que es troba l'arrendatari, ja que pressuposa uns problemes abans que apareguin, i opina que seria més adient un altre tipus de redactat, com els que figuren en altres contractes de lloguer, en els quals es parla simplement de que l'arrendatari accepta les normes de la comunitat de veïns de la finca i el compliment de les normes de règim interior.

En la mateixa línia, la síndica considera també innecessària la inclusió de l'historial mèdic com a document a aportar per a accedir a un habitatge d'emergència social, ja que creu que vulnera el principi de protecció de dades personals.

Sobre la condició de portar, com a mínim, un any de residència a Barcelona, acreditada mitjançant el padró, Vilà planteja establir una excepció per aquelles famílies o persones que transitòriament (menys d'un any) han marxat a viure a un altre municipi amb la finalitat de millorar les seves circumstàncies sociolaborals, han tornat a viure a Barcelona i poden acreditar una residència mínima discontinuada a la capital catalana de dos anys abans de marxar.

En relació a l'article que fa referència a l'existència de menors d'edat en l'habitatge en condicions higièniques i sanitàries o de seguretat precàries, que comportin una possible situació de desemparament per a l'infant, la síndica proposa adequar el redactat a la Llei dels drets i les oportunitats de la infància, que diferencia entre les situacions de risc i les situacions de desemparament, és a dir aquelles que es poden treballar sense separar a l'infant del seu nucli familiar i les que no. Vilà creu que també s'ha de valorar si la situació de risc es pot reduir o eliminar amb l'atorgament d'un habitatge d'emergència social a la família i proposa incorporar un redactat en aquesta línia en el nou Reglament.

La síndica recomana també utilitzar en l'aplicació de la nova normativa d'habitatges d'emergència social un procediment administratiu àgil i eficaç perquè l'objectiu és proporcionar de forma proactiva i ràpida un pis a les famílies que ho necessiten i que es troben en situació de greu vulnerabilitat econòmica. Aquestes famílies mai haurien de quedar desemparades per manca de disponibilitat d'habitatges a la bossa del Consorci d'Habitatge de Barcelona i se'ls hauria d'atendre d'ofici des de serveis socials.

28.584 sol·licitants de pisos de protecció oficial

A banda dels pisos d'emergència, en el mateix informe la síndica posa sobre la taula l'elevat nombre de persones o famílies que esperen, moltes des de fa anys, poder accedir a un pis de protecció oficial a Barcelona. El passat gener, al Registre de sol·licitants d'habitatge de protecció oficial, hi havia 28.584 sol·licituds vigents (que corresponen a 51.149 persones), un 2,6% més que a final de 2012, quan hi havia inscrites 27.813 unitats de convivència. En opinió de Vilà, l'oferta de pisos de protecció oficial que hi ha a Barcelona és també del tot insuficient. Un exemple que així ho acredita és que en un sorteig celebrat, el passat 15 de maig, per accedir a tres promocions amb un total de 74 pisos en règim de lloguer s'hi van presentar 7.745 participants.

Del total de sol·licituds vigents al Registre a principis d'any, 17.967 (el 62,9%) tenen uns ingressos inferiors als 14.910 euros anuals. Es tracta de persones o famílies per a les quals és impossible accedir a un habitatge en el mercat privat i han sol·licitat un pis públic. I d'aquests 17.967, n'hi ha 4.131, amb uns ingressos menors a 4.000 euros l'any. Són unitats de convivència vulnerables econòmicament a les quals les hi costarà fins i tot pagar un lloguer social, el 30% dels seus ingressos.